

SİRKÜLER
Sayı: 2009/116

İstanbul, 14.08.2009
Ref: 4/116

Konu:
(37) SERİ NO.LI BELEDİYE GELİRLERİ KANUNU GENEL TEBLİĞİ YAYINLANMIŞTIR

Elektrik ve havagazı tüketim vergisine ilişkin olarak 5828 sayılı Kanunda yapılan düzenlemeler ve bu düzenlemelerle ilgili olarak yayınlanan (36) Seri No.lı Belediye Gelirleri Kanunu Genel Tebliği ile ilgili **19.01.2009 tarih ve 2009/19 sayılı sirkülerimiz** daha önce tarafınıza gönderilmişti.

5828 sayılı Kanunla yapılan düzenleme ile, elektrik ve havagazı tüketim vergisini satış bedelleri içinde ayrıca tahsil ederek beyan etmek ve ödemekle sorumlu olan elektrik ve havagazını tedarik eden ve dağıtan kuruluşlar, 01.01.2009 tarihinden itibaren beyan ve ödemekle sorumlu oldukları vergileri belediyelere değil, kurumlar vergisi yönünden bağlı oldukları vergi dairelerine beyan ederek yatıracaklardır.

“5917 sayılı Bütçe Kanunlarında Yer Alan Bazı Hükümlerin İlgili Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelere Eklenmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelere Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun”un 18’inci maddesiyle, bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla (10.07.2009) yürürlüğe girmek üzere 5828 sayılı Kanunda yer alan düzenlemeye benzer bir hüküm 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanuna geçici 6’ncı madde olarak eklenmiştir.

Bu defa 12.08.2009 tarih ve 27317 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan (37) Seri No.lı Belediye Gelirleri Kanunu Genel Tebliğinde, 5917 sayılı Kanunla 2464 sayılı Kanunda yapılan değişikliklere ilişkin açıklamalara yer verilmektedir. Buna göre;

- Verginin Konusu

Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde elektrik ve havagazı tüketimi, elektrik ve havagazı tüketim vergisine tabi bulunmaktadır.

Belediye sınırları ve mücavir alanlar dışında tüketilen elektrik ve havagazı ile belediye hizmetlerinin götürülmediği mücavir alanlarda tüketilen elektrik ve havagazı, vergiye tabi değildir.

2464 sayılı Kanunun 104 üncü maddesine göre, elektrik ve havagazı tüketim vergisinin mücavir alanlarda uygulanabilmesi için belediye hizmetlerinin bu mahallere götürülmüş olması şarttır.

Bu kapsamda mahalline götürülmesi gereken belediye hizmetleri; taşıtların mahallin özelliğine göre gidebileceği yolun yapılması veya bakıma alınması ile temiz ve sağlığa uygun içme ve kullanma suyu temin edilmesidir.

İlgili belediyeler veya valilikler kendi mülki veya mücavir alan sınırlarındaki değişiklikleri, değişikliğin vuku bulduğu tarihi izleyen 15 gün içinde elektriği tedarik eden veya havagazı dağıtımını yapan kuruluşlara bildirirler.

- Mükellef ve Sorumlu

Elektrik ve havagazı tüketim vergisinin mükellefi elektrik ve havagazını tüketenlerdir.

4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununa göre elektrik enerjisini tedarik eden ve havagazını dağıtan kuruluşlar, satış bedeli ile birlikte bu verginin de tahsilinden ve kurumlar vergisi yönünden bağlı buldukları vergi dairesine yatırılmasından sorumludurlar. Organize sanayi bölgelerinde tüketilen elektrik enerjisinin vergisini organize sanayi bölgeleri tüzel kişiliklerine elektriği temin eden kuruluşlar öder.

Buna göre, organize sanayi bölgelerinde tüketilen elektriğin, elektrik ve havagazı tüketim vergisinin sorumlusu, organize sanayi bölgesi tüzel kişiliğine elektriği temin eden kuruluştur.

- İstisnalar

Kazanç amacı gütmemek şartıyla işletilen; hastane, dispanser, klinik, sağlık ocağı ve merkezleri, rehabilitasyon, teşhis ve tedavi merkez ve kurumları, doğum ve çocuk bakımevleri, kreşler, sanatoryum, prevantoryum gibi sağlık kuruluşları ile düşkünler evi, yetimhaneler, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü ve korunmaya muhtaç çocukları koruma birliklerine ait çocuk yurtları ve bunlara bağlı işyerleri **gibi sosyal yardım kuruluşlarında tüketilen elektrik vergiden istisnadır.**

Dini hizmetlerin ifasına mahsus ve umuma açık bulunan cami, mescit, kilise ve havra gibi ibadethanelerde; milletlerarası panayır, sergi ve fuarlarda, bunların giriş yerlerinde, mal teşhir edilen ve satılan pavyonlarda ve doğrudan doğruya elektrik ve havagazı üreten dağıtım ve istihsal müesseselerinde tüketilen elektrik, elektrik ve havagazı tüketim vergisinden müstesnadır.

Elektrik üretimi yapan bir işletmenin sadece elektrik üretim tesisinde tükettiği elektrik bu vergiden istisna olup, bu işletme tarafından üretilen elektriğin, elektrik üretim tesisi dışında kullanılması veya diğer işletmelere satılması halinde istisna uygulanmayacaktır.

Ayrıca, doğrudan doğruya elektrik ve havagazı üretmeyen yalnızca iletim ve dağıtım yapan işletmelerce tüketilen elektrik istisna kapsamında değerlendirilemeyeceğinden vergiye tabidir.

Yukarıda sayılan kurum ve kuruluşların kamu kurum veya kuruluşu olup olmaması istisna uygulamasına engel değildir.

- Matrah

Verginin matrahı, elektriğin iletimi, dağıtımını ve perakende satış hizmetlerine ilişkin bedelleri hariç olmak üzere elektrik enerjisi satış bedeli ile havagazının satış bedelidir. Matraha vergi, fon ve paylar dâhil edilmez.

Buna göre, elektrik satış bedelinden elektriğin iletimi, dağıtımını ve perakende satış hizmetlerine ilişkin bedeller düşüldükten sonra kalan tutar elektriğe ilişkin matrahı oluşturacaktır. Havagazına ilişkin matrah ise doğrudan havagazının satış bedelidir.

Elektrik ve havagazı tüketim vergisinin matrahına her ne ad altında olursa olsun herhangi bir vergi, fon veya pay dâhil edilmeyecektir.

- Oran

Elektrik ve havagazı tüketim vergisinin oranı, vergiye tabi tüketilen elektrik ve havagazının **satış bedeli üzerinden % 5'tir.**

Bu oran, imal ve istihsal, taşıma, yükleme, boşaltma, soğutma, telli ve telsiz telgraf ve telefon müraselesi (haberleşmesi) işlerinde tüketilen elektriğin satış bedeli üzerinden **yüzde 1** olarak uygulanır.

- Tarh, Tahakkuk ve Ödeme

Elektrik ve havagazı tüketim vergisi, sorumluların kurumlar vergisi yönünden bağlı buldukları vergi dairesince tarh olunur.

Elektrik enerjisini tedarik eden veya havagazını dağıtan kuruluşlar tahsil ettikleri vergiyi, bu Tebliğin ekinde yer alan beyanname örneğine uygun olarak tahsil tarihini **takip eden ayın 20'nci günü** akşamına kadar kurumlar vergisi yönünden bağlı buldukları vergi dairesine beyan etmek ve aynı süre içinde ödemekle yükümlüdürler.

Elektrik ve havagazı tüketim vergisi **beyannamelerinin**, 340 ve 346 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerinde belirtilen usul ve esaslar doğrultusunda **elektronik ortamda verilmesi zorunludur.** Bu zorunluluğa uymayanlara, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 355'inci maddesi uyarınca durumlarına uygun özel usulsüzlük cezası kesilir.

36 Seri No.lu Belediye Gelirleri Kanunu Genel Tebliği 12.08.2009 tarihi itibarıyla yürürlükten kaldırılmıştır.

**DENGE DENETİM YEMİNLİ
MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.**

EK:

(37) Seri No.lu Belediye Gelirleri Kanunu Genel Tebliği

TEBLİĞ

Maliye Bakanlığından:

BELEDİYE GELİRLERİ KANUNU GENEL TEBLİĞİ
(SERİ NO: 37)

1. Kapsam

Bilindiği üzere, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun⁽¹⁾ 34 ila 39 uncu maddelerinde düzenlenen elektrik ve havagazı tüketim vergisinin tarh, tahakkuk ve tahsili ilgili belediyelerce yapılmakta iken, 5828 sayılı 2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun⁽²⁾ 29 uncu maddesinin (9) numaralı fıkrasıyla yapılan değişiklikle; 1/1/2009 tarihinden sonra verilmesi gereken elektrik ve havagazı tüketim vergisi beyannamelerine uygulanmak üzere bu verginin tarh, tahakkuk ve tahsiline Maliye Bakanlığına bağlı vergi dairelerinin yetkili olduğu, söz konusu verginin sorumlularınca kurumlar vergisi yönünden bağlı buldukları vergi dairesine, Maliye Bakanlığınca belirlenecek usul ve esaslara göre bir beyannameyle bildirilmesi ve verginin de aynı sürede, Genel Bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilmek üzere, ödenmesi esası getirilmiş ve konuya ilişkin olarak 36 Seri No.lu Belediye Gelirleri Kanunu Genel Tebliği⁽³⁾ yayımlanmıştır.

5917 sayılı Bütçe Kanunlarında Yer Alan Bazı Hükümlerin İlgili Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelere Eklmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunun⁽⁴⁾ 18 inci maddesiyle, bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla yürürlüğe girmek üzere 5828 sayılı Kanunda yer alan düzenlemeye benzer bir hüküm 2464 sayılı Kanuna geçici 6 ncı madde olarak eklenmiştir.

2464 sayılı Kanuna eklenen geçici 6 ncı maddeyle, “31/12/2009 tarihine kadar tahakkuk eden elektrik ve havagazı tüketim vergileri için; bu Kanunun 35 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “ilgili belediyeye” ibaresi “kurumlar vergisi yönünden bağlı buldukları vergi dairesine” şeklinde, 39 uncu maddesinde yer alan “belediyeye bir beyanname ile bildirmeye ve vergiyi aynı sürede ödemeye mecburdurlar.” ibaresi “kurumlar vergisi yönünden bağlı buldukları vergi dairesine, Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslara göre bir beyannameyle bildirmeye ve vergiyi aynı sürede, genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilmek üzere ödemeye mecburdurlar; verginin tarh, tahakkuk ve tahsiline ilgili vergi daireleri yetkilidir.” şeklinde uygulanır.” hükmü getirilmiş bulunmaktadır.

Söz konusu düzenleme, elektrik ve havagazı tüketim vergisine ilişkin 2464 sayılı Kanunun 35 ve 39 uncu maddelerinin uygulanmasına yönelik olup bu Tebliğin konusunu, 31/12/2009 tarihine kadar verilecek beyannameler üzerine tahakkuk edecek olan elektrik ve havagazı tüketim vergisinin tarh, tahakkuk ve tahsili hususlarındaki açıklamalar oluşturmaktadır.

2. Verginin Konusu

Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde elektrik ve havagazı tüketimi, elektrik ve havagazı tüketim vergisine tabi bulunmaktadır.

Belediye sınırları ve mücavir alanlar dışında tüketilen elektrik ve havagazı ile belediye hizmetlerinin götürülmediği mücavir alanlarda tüketilen elektrik ve havagazı, vergiye tabi değildir.

2464 sayılı Kanunun 104 üncü maddesine göre, elektrik ve havagazı tüketim vergisinin mücavir alanlarda uygulanabilmesi için belediye hizmetlerinin bu mahallere götürülmüş olması şarttır.

Bu kapsamda mahalline götürülmesi gereken belediye hizmetleri; taşıtların mahallin özelliğine göre gidebileceği yolun yapılması veya bakıma alınması ile temiz ve sağlığa uygun içme ve kullanma suyu temin edilmesidir.

İlgili belediyeler veya valilikler kendi mülki veya mücavir alan sınırlarındaki değişiklikleri, değişikliğin vuku bulduğu tarihi izleyen 15 gün içinde elektriği tedarik eden veya havagazı dağıtımını yapan kuruluşlara bildirirler.

3. Mükellef ve Sorumlu

Elektrik ve havagazı tüketim vergisinin mükellefi elektrik ve havagazını tüketenlerdir.

20/2/2001 tarihli ve 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununa⁽⁵⁾ göre elektrik enerjisini tedarik eden ve havagazını dağıtan kuruluşlar, satış bedeli ile birlikte bu verginin de tahsilinden ve kurumlar vergisi yönünden bağlı buldukları vergi dairesine yatırılmasından sorumludurlar. Organize sanayi bölgelerinde tüketilen elektrik enerjisinin vergisini organize sanayi bölgeleri tüzel kişiliklerine elektriği temin eden kuruluşlar öder.

Buna göre, organize sanayi bölgelerinde tüketilen elektriğin, elektrik ve havagazı tüketim vergisinin sorumlusu, organize sanayi bölgesi tüzel kişiliğine elektriği temin eden kuruluştur.

4. İstisnalar

Kazanç amacı gütmemek şartıyla işletilen; hastane, dispanser, klinik, sağlık ocağı ve merkezleri, rehabilitasyon, teşhis ve tedavi merkez ve kurumları, doğum ve çocuk bakımevleri, kreşler, sanatoryum, prevantoryum gibi sağlık kuruluşları ile düşünler evi, yetimhaneler, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü ve korunmaya muhtaç çocukları koruma birliklerine ait çocuk yurtları ve bunlara bağlı işyerleri gibi sosyal yardım kuruluşlarında tüketilen elektrik vergiden istisnadır.

Dini hizmetlerin ifasına mahsus ve umuma açık bulunan cami, mescit, kilise ve havra gibi ibadethanelerde; milletlerarası panayır, sergi ve fuarlarda, bunların giriş yerlerinde, mal teşhir edilen ve satılan pavyonlarda ve doğrudan doğruya elektrik ve havagazı üreten dağıtım ve istihsal müesseselerinde tüketilen elektrik, elektrik ve havagazı tüketim vergisinden müstesnadır.

Elektrik üretimi yapan bir işletmenin sadece elektrik üretim tesisinde tükettiği elektrik bu vergiden istisna olup, bu işletme tarafından üretilen elektriğin, elektrik üretim tesisi dışında kullanılması veya diğer işletmelere satılması halinde istisna uygulanmayacaktır.

Ayrıca, doğrudan doğruya elektrik ve havagazı üretmeyen yalnızca iletim ve dağıtım yapan işletmelerce tüketilen elektrik istisna kapsamında değerlendirilemeyeceğinden vergiye tabidir.

Yukarıda sayılan kurum ve kuruluşların kamu kurum veya kuruluşu olup olmaması istisna uygulamasına engel değildir.

5. Matrah

Verginin matrahı, elektriğin iletimi, dağıtımı ve perakende satış hizmetlerine ilişkin bedelleri hariç olmak üzere elektrik enerjisi satış bedeli ile havagazının satış bedelidir. Matraha vergi, fon ve paylar dâhil edilmez.

Buna göre, elektrik satış bedelinden elektriğin iletimi, dağıtımı ve perakende satış hizmetlerine ilişkin bedeller düşüldükten sonra kalan tutar elektriğe ilişkin matrahı oluşturacaktır. Havagazına ilişkin matrah ise doğrudan havagazının satış bedelidir.

Elektrik ve havagazı tüketim vergisinin matrahına her ne ad altında olursa olsun herhangi bir vergi, fon veya pay dâhil edilmeyecektir.

6. Oran

Elektrik ve havagazı tüketim vergisinin oranı, vergiye tabi tüketilen elektrik ve havagazının satış bedeli üzerinden % 5'tir.

Bu oran, imal ve istihsal, taşıma, yükleme, boşaltma, soğutma, telli ve telsiz telgraf ve telefon müraselesi (haberleşmesi) işlerinde tüketilen elektriğin satış bedeli üzerinden yüzde 1 olarak uygulanır.

7. Tarh, Tahakkuk ve Ödeme

Elektrik ve havagazı tüketim vergisi, sorumluların kurumlar vergisi yönünden bağlı buldukları vergi dairesince tarh olunur.

Elektrik enerjisini tedarik eden veya havagazını dağıtan kuruluşlar tahsil ettikleri vergiyi, bu Tebliğin ekinde yer alan beyanname örneğine uygun olarak tahsil tarihini takip eden ayın 20 nci günü akşamına kadar kurumlar vergisi yönünden bağlı buldukları vergi dairesine beyan etmek ve aynı süre içinde ödemekle yükümlüdürler.

Elektrik ve havagazı tüketim vergisi beyannamelerinin, 340 ve 346 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerinde belirtilen usul ve esaslar doğrultusunda elektronik ortamda verilmesi zorunludur. Bu zorunluluğa uymayanlara, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun⁽⁶⁾ mükerrer 355 inci maddesi uyarınca durumlarına uygun özel usulsüzlük cezası kesilir.

8. Usul Hükümleri

Elektrik ve havagazı tüketim vergisinin tarh, tahakkuk ve tahsili, sorumluların kurumlar vergisi yönünden bağlı buldukları vergi dairesi tarafından, 213 sayılı Kanun ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun⁽⁷⁾ hükümleri çerçevesinde, gerçekleştirilir.

9. Yürürlükten Kaldırılan Düzenlemeler

36 Seri No.lu Belediye Gelirleri Kanunu Genel Tebliği bu Tebliğin yayımı tarihi itibarıyla yürürlükten kaldırılmıştır.

Tebliğ olunur.

Ek: Beyanname örneği

¹ 29/5/1981 tarihli ve 17354 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

² 31/12/2008 tarihli ve (1. mükerrer) 27097 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

³ 15/1/2009 tarihli ve 27111 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

⁴ 10/7/2009 tarihli ve 27284 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

⁵ 3/3/2001 tarihli ve 24335 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

⁶ 10/1/1961 tarihli ve 10703 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

⁷ 28/7/1953 tarihli ve 8469 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

Tüketim Vergisi Beyannamesini görmek için tıklayınız